

Špatné dědictví lze překonat

 pravda.ru/eureka/303065-lamarck

27. února 2009

Pavel Urušev

27.02.2009 18:03 (Aktualizováno: 23.03.2023 11:53)

3:18

Eureka » Hypotézy

Muž, který vymyslel termín „biologie“, Jean Baptiste Lamarck , navrhl, že touha živé bytosti po sebezdokonalování se odráží v jeho potomcích. Tato teorie však byla vědeckou komunitou odmítnuta. A nyní, o 200 let později, dostali američtí vědci experimentální potvrzení, že Lamarck měl pravdu.

Jean-Baptiste Lamarck vytvořil svou teorii o 50 let dříve, než byla publikována práce Charlese Darwina „O původu druhů“ a je možné, že to byla díla francouzského přírodovědce, která ovlivnila

zakladatele evoluční teorie. Mezi „Lamarckovou teorií“ a „Darwinovou teorií“ je však podstatný rozdíl, který spočívá v definici hybné síly evolučního procesu.

Darwin tvrdil, že za všemi evolučními změnami živých bytostí stojí náhodné faktory a přírodní výběr. Lamarck na druhé straně připustil, že každý organismus s vědomím se může záměrně zlepšovat a předávat vlastnosti získané děděním.

V příkladu to vypadá takto. Podle „darwinovské evoluce“ vznikl dlouhý krk žiraf při náhodných mutacích, po kterých přežili nejzdatnější jedinci. "Evoluce podle Lamarcka" říká, že žirafy si z generace na generaci cíleně vyvíjely krk, krůček po krůčku ho natahovaly, načež se výsledek přenesl na potomstvo.

Moderní věda opustila Lamarckovo učení a zaměřila se výhradně na darwinovskou evoluci. Jaké bylo překvapení amerických biologů, když během experimentu zjistili, že za určitého stavu prostředí se jedinec v dospívání může změnit a tyto změny v budoucnu přenést do dědičnosti.

Larry Feig a jeho kolegové vytvořili populaci myši s geneticky podmíněnou poruchou paměti. Aby vědci uměle kompenzovali defekt, umístili laboratorní myši do silného vývojového prostředí - hojnost hraček, aktivní sociální komunikace, fyzická aktivita.

Pro biology nepřekvapil fakt, že myši začaly ztrácet známky dědičné vady - předpoklad, že v těle existují kompenzační aparáty vyrovnávající mozkové problémy, je již dávno předložen a částečně prokázán. Když se ale myším narodilo potomstvo se stejnou genetickou vadou, ale bez jakýchkoliv vnějších projevů, vědci se divili.

Opakované pokusy ukázaly, že jsou to právě ty myši, jejichž nedostatek byl v dospívání napraven, které dávají prakticky zdravé potomky. Ukazuje se, že získané informace o způsobu kompenzace nemoci zdědily děti.

Podobné experimenty na Alabamské univerzitě ukázaly, že změny se dědí u dalších generací laboratorních zvířat. A to vede k tomu, že vědecká komunita neochotně přiznává: v učení Jeana Baptista Lamarcka bylo zrnko zdravého rozumu.

Autor Pavel Urushev

Pavel Urushev je redaktorem vědeckého oddělení internetového mediálního holdingu Pravda.Ru

Témata životní prostředí